

УДК 338.43-043.86(477)
JEL O13

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/meu.2021.46.0.4609>

ЗАКОНОМІРНОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ У КОНТЕКСТІ СВІТОВОГО ДОСВІДУ

Вікторія Скрипник

*Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
92703, Луганська обл., м. Старобільськ, пл. Гоголя, 1
e-mail: viktoriaskrypnyk777@gmail.com
ORCID ID: 0000-0003-1813-1749*

***Анотація.** Стаття присвячена дослідженню інноваційного розвитку аграрного сектора з урахуванням можливостей адаптації в Україні, зокрема виявлено низку закономірностей інноваційного розвитку аграрного сектора країни та проаналізовано світовий інноваційний розвиток певних країн, визначено коло важливих проблем що стримують впровадження інновацій та розроблено науково-обґрунтовані заходи спрямовані на покращення стану аграрного сектора державному рівні. На основі вивчення світового досвіду інноваційного розвитку аграрного сектора провідних країн світу розроблено відповідна модель, яка враховує особливості агропромислового виробництва і можливості інноваційного розвитку економіки країни.*

Передбачається подальше дослідження інноваційного розвитку аграрного сектора економіки країни в контексті українських реалій, з урахуванням можливостей адаптації впровадження певних досягнень світового досвіду.

***Ключові слова:** аграрний сектор, національна економіка, інновації, інноваційний розвиток, інноваційний процес, інноваційна діяльність, кластери.*

Постановка проблеми. Світовий і вітчизняний досвід свідчать, що інновації є рушійною силою розвитку національної економіки та основою економічного зростання як окремої галузі, так і держави в цілому.

Багаторічна праця господарювання в аграрній сфері у розвинутих країнах світу вказує на те, що саме інноваційний розвиток підприємств аграрного сектора, спрямований на розробку і впровадження в практичну діяльність ефективних інноваційних нововведень, є головним чинником формування конкурентоспроможності аграрного сектору. При цьому стратегічною метою стає розробка ефективних механізмів стимулювання й активізації інноваційних процесів у галузі, які орієнтовані на економічну ефективність результатів наукових та прикладних досліджень і наукових розробок в аграрному секторі, а також отримання максимальних економічних ефектів від впровадження інноваційних розробок в агропромисловій сфері в цілому.

Доцільно зауважити, що останнім часом зросла значимість і актуальність досліджень, присвячених вивченню інструментів що стимулюють інноваційний розвиток в аграрному

секторі економіки країни, у тому числі й за рахунок фінансування аграрних інновацій та державної підтримки. В сучасних умовах розширене відтворення в аграрному секторі стає неможливим без присутності в ньому досягнень науки, а економічний розвиток економіки в цілому все більше набуває інноваційного характеру. Але на сьогодні однією із головних проблем при цьому є – стимулювання інноваційної активності, залучення інвестицій, раціональне фінансування інноваційних та науково-технічних програм в аграрному секторі, що потребує проведення подальших наукових досліджень в цьому напрямку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у розробку теоретичних положень та практичних аспектів з питань інноваційного розвитку аграрного сектора зробили такі вчені: В.Д. Базилевич, О.І. Баранівський, І.І. Вініченко, О.С. Власюк, В.М. Геєць, В.С. Загорський, Т.Т. Ковальчук, О.М. Мозговий, Є.Г. Панченко, В.Г. Федоренко, В.Я. Шевчук, Г.К. Яловий та ін.

В аграрному секторі економіки України пошуку стратегічних шляхів закономірностей інноваційного розвитку аграрного сектора присвятили свої праці такі відомі дослідники як, В.Г. Андрійчук, М.Я. Дем'яненко, П.М. Макаренко, М.Й. Малік, П.Т. Саблук, Г.М. Підлісецький, В.П. Ситник та ін. В роботах науковців розкриваються питання теорії, методології та практики щодо формування засад інноваційного розвитку аграрного сектора та економічної системи в цілому, що передбачає і подальшу актуальність вивчення аспектів інноваційного розвитку на наукомісткому аграрному ринку.

Незважаючи на вагомий напрацювання, у більшості наукових досліджень недостатньо уваги приділено вивченню зарубіжного досвіду інноваційного розвитку аграрного сектора та можливостей його адаптації в Україні. У сучасних умовах інноваційний розвиток національної економіки в цілому та аграрного сектора зокрема можливий тільки на основі розробки відповідної моделі, яка має враховувати певні особливості агропромислового виробництва і можливості інноваційного розвитку економіки. Становлення інноваційної моделі розвитку агропромислового виробництва є системною проблемою, що й обумовлює необхідність проведення подальшого наукового дослідження.

Постановка завдання. Метою дослідження є розробка теоретичних, методологічних та практичних рекомендацій щодо дослідження закономірностей інноваційного розвитку аграрного сектора України та адаптації світового досвіду стосовно активізації інноваційної діяльності аграрного сектора для підвищення його конкурентоспроможності та забезпечення сталого розвитку відповідно до національних інтересів держави.

Методи дослідження. В процесі вирішення завдань наукового дослідження застосовано загальнонаукові та специфічні методи наукового пізнання: узагальнення, групування, класифікації – для аналізу поглядів учених-економістів щодо об'єкта дослідження та формулювання висновків проведеного контент-аналізу першоджерел; аналізу та синтезу – для уточнення основних наукових категорій дослідження, обґрунтування нових понять і категорій, законів, принципів у разі вирішення завдань дослідження; схематичного та графічного зображення – для наочного подання отриманих результатів дослідження й аналітичних даних; моделювання та прогнозування – для розроблення моделей і побудови прогнозу інноваційного розвитку аграрного сектора України у стратегічній перспективі. Опрацювання отриманих даних виконано із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інноваційний розвиток як механізм стратегічної модернізації галузей національної економіки на сучасному етапі є

ключовим чинником поліпшення його соціально-економічних показників. А інновації в аграрному секторі формують основу для забезпечення темпів і якості нарощування виробничого потенціалу країни та підвищення конкурентоспроможності аграрної продукції як на внутрішньому, так і на зовнішніх продовольчих ринках.

Можемо цілком обґрунтовано стверджувати, що за нинішніх умов для України особливо важливою є активізація інноваційних процесів, які здатні забезпечити потрібний розвиток аграрної економіки. При цьому вважаємо, що розвиток інноваційної діяльності в аграрній сфері в Україні слід розглядати як домінуючий напрям нарощування конкурентних переваг, оскільки аграрна галузь у світі поступово перетворюється в наукомістку галузь виробництва, що робить у перспективі конкуренцію із ними вітчизняного виробництва практично неможливою без обрання інноваційної моделі розвитку [8, с. 32].

Дослідження закономірностей інноваційного розвитку в аграрному секторі економіки є необхідним елементом формування науково-обґрунтованої моделі управління інноваційною діяльністю в ньому. Закономірність є результатом дії множини законів, один з яких виступає головним, визначальним для даного процесу. Основним законом, визначальним розвиток аграрного сектора економіки, є закони природи.

Закони природи зумовлюють закономірність коеволюції, що означає, що людина пристосовується до природи, а й природа адаптується до людини. На відміну від природної (природної) сфери техносфера (технологічне середовище) є штучне місце існування і характеризується сукупністю декількох поколінь основного капіталу, накопиченого в економіці в попередній період, а також рівнем економічної культури робочої сили.

Використання системно-комплексного підходу до управління інноваційною діяльністю в аграрному секторі економіки передбачає врахування загальних закономірностей інноваційного розвитку.

Закономірність циклічності інноваційних процесів виникає завдяки багаторазовому зв'язку, що становить основу інноваційного розвитку. Дослідження, науково-технічні розробки, підготовка до виробництва сільськогосподарської продукції, виробництво, зберігання та реалізація товарної продукції є основними функціональними ділянками інноваційного процесу в аграрному секторі економіки.

В теорії інноваційного розвитку важливе місце займає закономірність визначального впливу науково-технічних процесів на соціально-економічний розвиток. Рівень у суспільному розвитку визначає технічна база, що наочно відбито у наукових технологіях Кондратьєва Н.Д. Концепція довгих хвиль дозволила зв'язати хвилі господарської активності із впливом науково-технічного розвитку на економічне зростання [7, с. 34].

Потрібно враховувати закономірність зміни технологічних укладів. Згідно з дослідженнями Лупенко Ю. О, орієнтовно з 2026 року світ вступить у високу хвилю базисних інновацій, яка закладе основи постіндустріальної інтегральної цивілізації на першому етапі в авангардних країнах та цивілізаціях, згодом – по всій планеті [4, с. 268].

Для створення ефективної моделі інноваційного розвитку в аграрному секторі економіки необхідно враховувати закономірність випереджаючого розвитку науки, що характеризує пропорції між фундаментальними дослідженнями, прикладними та досвідченими розробками та виробництвом.

Ефективність інноваційного розвитку в аграрному секторі економіки багато в чому залежить від людини, яка має кваліфікацію та бажання добре працювати з

рослинами, тваринами, технікою. Тому при управлінні інноваційною діяльністю в аграрному секторі економіки необхідно враховувати закономірності розвитку трудового потенціалу: багатоваріантності, нерівномірності, ускладнення, стійкості, циклічності (життєвого циклу працівника, зокрема наукового; етнічних систем; циклічно-генетичні закономірності динаміки трудового потенціалу та ринку праці). Слід зазначити закономірність посилення взаємодії ресурсів [1, с. 346].

У технологічній галузі діє закономірність нерівномірного розвитку. Нерівномірність науково-технологічного прогресу обумовлена відмінностями у рівнях науково-технологічного розвитку учасників інноваційного процесу.

Економічний та техніко-технологічний результат інноваційного процесу лише частково втілюється у створенні нових продуктів та технологій. Більшою мірою цей вплив проявляється у підвищенні економічного та науково-технологічного потенціалу як передумови виготовлення нової сільськогосподарської техніки та обладнання, нових систем організації аграрного виробництва, праці та управління. На думку Шумпетера Й., вплив інноваційного розвитку на народне господарство можна розділити на дві частини: до 30% потенціалу впливу проявляється на тому підприємстві, яке його реалізує, та до 70% – опосередковано підвищують результати інших підприємств галузі [9, с. 118].

Світові тенденції розвитку аграрного сектора економіки багато в чому обумовлені закономірностями розвитку інноваційних процесів. Інноваційною тенденцією глобального масштабу, характерною для технологічного укладу, в аграрному секторі економіки є «зелена революція», в основі якої лежать селекція, генетика і біотехнологія, що забезпечують проривний характер сільського господарства, що дозволяє кардинально вирішувати проблеми нестачі продовольства. За оцінками експертів, світовий ринок біотехнологій до 2025 року досягне рівня 2 трлн. дол. США, темпи зростання з агробіотехнологій та природоохоронних біотехнологій коливаються від 5-7% до 30% щорічно [2, с. 137].

Сучасним світовим технологічним трендом у розвитку інноваційної діяльності в аграрному секторі економіки є його інформаційно-біотехнологічний характер, основними рисами якого є автоматизація ключових виробничих процесів у галузях аграрного сектора; діяльність інформаційно-консультаційних служб (ІКС). Близько 60-80% сільськогосподарських товаровиробників у світі можуть освоювати інновації насамперед за допомогою ІКС [1, с. 512].

Закономірність нерівномірності інноваційного розвитку втілюється в тенденції до зростання ролі великих об'єднань в аграрному секторі, у тому числі до кластеризації світового агробізнесу та розвитку сільськогосподарської кооперації.

Закономірність циклічності розвитку знаходить свій відбиток у зростанні цін на основні види продовольства, а також у скороченні числа зайнятих у сільському господарстві. На думку вчених, тенденція до скорочення праці, робочого часу, так звана «флексибілізація» ринку праці посилюватиметься.

Закономірність визначального впливу науково-технологічних процесів на соціально-економічний розвиток зумовлює інтенсифікацію аграрного виробництва, основу якої становить науково-технологічний прогрес.

Своєрідним структурним зрушенням у розвитку інноваційної діяльності у сучасній світовій аграрній економіці виступає диверсифікація агробізнесу. Соціально-економічна ефективність диверсифікації в аграрному секторі полягає в тому, що вона дозволяє комплексно використовувати всі види ресурсів, враховувати природно-кліматичні відмінності, зменшувати ризики зниження прибутку за несприятливих

умов господарювання, забезпечувати участь у міжгалузевій конкуренції. З 2017 по 2021 роки в середньому близько 35% європейських фермерів були зайняті несільсько-господарськими видами діяльності, а в таких країнах, як Словенія, Швеція, Данія, Німеччина, Кіпр, Мальта – близько 50% [5, с. 24].

Загальносвітовою тенденцією диверсифікації в аграрному секторі економіки є поява такого раніше нетрадиційного для сільської місцевості виду бізнесу, як аграрний туризм. В даний час в ЄС аграрний туризм займає третє місце після пляжного відпочинку та екскурсійного туризму та приносить до 40% загального доходу туристичній індустрії [8, с. 27].

Загалом, закордонний досвід диверсифікації аграрного сектора економіки свідчить про значущість системи кооперації дрібних товаровиробників (фермерських господарств) та агроекономічної інтеграції.

Дослідження питань формування та розвитку інноваційних процесів в економічно розвинутих країнах світу вказує на те, що державна інноваційна політика є необхідним компонентом соціально-економічної політики, завдяки якій окреслюють головні цілі, керунки, форми та принципи діяльності органів державної влади у науково-технічній сфері, відображає скерованість державних заходів щодо інноваційної діяльності.

Варто виділити такі групи країн, яким найбільш притаманні ознаки держав-лідерів інноваційного розвитку, що дає змогу виявити найефективніші інноваційні стратегії: країни Західної Європи; країни Північної Америки, зокрема США, Канада; окремі Азіатські країни: Японія, Південна Корея, Сінгапур, Малайзія, Китай; Австралія тощо.

Важливе значення для розвитку інноваційної діяльності та характеристики національної інноваційної системи (НІС) у економіках країн відіграє частка витрат на НДДКР у ВВП (табл. 1).

Лідуючі країни демонструють високі показники інноваційної діяльності, що є результатом ефективного фінансування 145 наукових досліджень і розробок (НДДКР). Питома вага витрат на НДДКР у державах-лідерах сягає 2-3%, а інколи 3-4% ВВП і зростає протягом двох десятиліть стрибкоподібно (щорічні розміри за останні роки перевищують 5 млрд. євро) [4 с. 125].

Таблиця 1

Частка витрат на дослідження нових інноваційних розробок до ВВП країни (у %)*

Витрати на НДДКР	2000	2005	2010	2015	2020
Великобританія	-	1,81	1,81	1,82	1,82
Китай	0,60	1,00	1,23	1,8	1,9
США	2,51	2,71	2,62	2,8	2,8
Німеччина	2,25	2,47	2,50	2,8	2,8
Японія	2,89	2,99	3,12	3,4	3,4
Південна Корея	2,50	2,65	2,96	3,6	3,6
Тайвань	1,78	2,05	2,16	2,3	2,3
Франція	2,31	2,15	2,20	2,3	2,3
Фінляндія	2,25	3,35	3,45	3,9	3,9
Італія	1,00	1,04	1,09	1,3	1,2
Бразилія	0,69	1,05	-	1,3	1,3
Індія	0,77	0,86	-	0,9	0,85
Швеція	2,2	2,47	2,56	3,41	3,4

Джерело*: складено автором на основі даних [3]

Належне фінансування НДДКР є підґрунтям винайдення креативних знань, які відтворюються та втілюються у інноваційних рішеннях. Кожна країна ЄС, незважаючи на спільні пріоритети, враховує власний державний устрій, традиції і ментальність, систему прерогатив у країні. На підставі цього створюються особливі підходи до розроблення, засобів втілення стратегії, визначення характеру, значення державних органів влади та системи управління у процесі її реалізації.

Відмінності у формуванні стратегій інноваційного розвитку у різних країнах наведені у таблиці 2.

Вивчення зарубіжного досвіду регулювання інноваційних процесів у контексті підвищення конкурентоспроможності економіки є вкрай потрібним через проблемність його застосування в Україні. Схематичне представлення втілення й адаптації зарубіжного досвіду формування й реалізації стратегії інноваційного розвитку аграрного сектора наведено на рисунку 1.

Таблиця 2

Відмінності формування стратегій інноваційного розвитку в країнах-членах ЄС*

Країна	Основна діяльність впливу стратегій
Великобританія	- тематичні семінари; - відкриті консультації в Інтернеті
Данія	- з'ясування потреб суспільства та бізнесу в наукових дослідженнях; - визначення декількох тем для групи з восьми експертів і проведення широких консультацій з метою підготовки орієнтовного тексту із зацікавленими гравцями
Німеччина	- створення підґрунтя для взаємоузгодженої інноваційної політики, яку спільно реалізують вчені та підприємці; - трансформування наукових результатів в інноваційні продукти та робочі місця
Фінляндія	- створення міжміністерської «проектної групи» для здійснення контролю за виконанням робіт; - формування «цільової групи», якій доручено організацію спільної роботи та співставлення результатів проведення міжнародних конференцій
Франція	- затвердження Керівного комітету для спостереження та координації процесу ведення переговорів; - консультації з громадськістю та звернення до різних інстанцій

Джерело*: зороблено на основі джерела [6]

Адаптація зарубіжного досвіду формування та реалізації стратегії інноваційного розвитку аграрного сектора повинна відбуватись через виявлення переваг і недоліків, перспектив і проблеми інноваційного розвитку зарубіжних країн, які вийшли на шлях інноваційного розвитку. Для цього важливо дослідити відмінності формування інноваційних стратегій і політики інноваційних країн лідерів, інструменти регулювання інноваційного розвитку та діяльності в різних соціально-економічних системах, тенденції розвитку НТП, зміни попиту на світовому ринку, впливи та тенденції глобального середовища. Такий аналіз дасть змогу виокремити чинники, які стримують конкурентоспроможність зарубіжних країн і розвиток інноваційної діяльності й інноваційних систем та чинники, які сприяють конкурентоспроможності економіки зарубіжних країн, інноваційному розвитку тощо.

Рис. 1. Модель адаптації зарубіжного досвіду формування та реалізації стратегії інноваційного розвитку аграрного сектора України*

Джерело*: розробка автора

Отже, для інноваційної сфери України, що вирізняється низкою непростих, проблемних проявів, суттєвим є змістовне, глибинне освоєння передового світового досвіду для пошуку заходів імплементації державного регулювання інноваційного розвитку, що врешті спонукатиме в господарсько-правовій практиці суб'єктів господарювання до неперервної інноваційної діяльності, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції, підприємств та країни загалом.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, Досвід Південної Кореї, Японії, США, Німеччини, Швеції, Фінляндії, Данії та Франції засвідчує, що в інституціональному відношенні формування інноваційної економіки пов'язане з появою нового методу координації зв'язків і взаємодій, гармонізацією й

узгодженням інтересів на основі «твердих» правил, норм та високих цінностей соціуму, що, на жаль, є характерним для України лише фрагментально, епізодично і вибірково.

З метою зміни ситуації на краще, варто при проведенні реформ та комплексної і системної модернізації опиратися на реалістичні уявлення про недостатню ефективність наявних інститутів розвитку, перспективність «нових» інститутів інноваційного розвитку, поведінку суб'єктів під час інституціонально-структурних перетворень, глибинні проблеми стратегії й тактики реформ, що перешкоджають становленню інституційного ладу національної економіки інноваційного типу. Реалії сьогодення переконливо засвідчують потребу у пізнанні інституціонального виміру інноваційної економіки, подоланні існуючих «інноваційних пауз», «інституціонального вакууму» та усуненні інституціональної інерції формальних і неформальних норм.

1. Аграрний сектор економіки України (стан і перспективи розвитку) / [М. В. Зубець, та ін.] ; за ред. М. В. Присяжнюка, М. В. Зубця, П. Т. Саблука, В. Я. Месель-Веселяка, М. М. Федорова. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2011. 1008 с.
2. Базилевич В. М. Передумови розроблення концепції розвитку АПК України. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2015. № 2. С. 135-139. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppeu_2015_2_20.
3. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Інноваційне забезпечення розвитку сільського господарства України: проблеми та перспективи : монографія / Лупенко Ю. О., Малік М. Й., Шпикуляк О. Г. та ін. Київ : ННЦ ІАЕ, 2014. 516 с.
5. Кропивко М. Ф., Ковальова О. В. Сутність кластера як новітньої мережевої організації спільної діяльності в агропромисловому виробництві. Економіка АПК. 2018. № 6. С. 18-30.
6. Наукова та інноваційна діяльність України 2020 : статистичний збірник. Київ, 2021. 108 с.
7. Федулова Л. Інноваційний розвиток: еволюція поглядів та проблеми сучасного усвідомлення. Економічна теорія. 2013. № 2. С. 28-45.
8. Шубравська О. Інноваційний розвиток аграрного сектора економіки України: теоретико-методологічний аспект. Економіка України. 2012. № 1. С. 27-35.
9. Шумпетер Й. Теорія економічного розвитку: дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу / пер. з англ. В. Старка. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2011. 242 с.
10. Osetskyy Valerii, Kulish Viktoriia. Investment cooperation of Ukraine and the countries of the European Union. Economics & Education. Riga, 2018. № 03(01). P. 14-22.

References

1. Zubets, M.V., Sabluk, P.T., Mesel-Veseliak, V.Ya, Fedorov M.M., et al. (2011). Ahrarnyi sektor ekonomiky Ukrainy (stan i perspektyvy rozvytku) [Agrarian sector of the economy of Ukraine (state and prospects of development)]. M.V. Prysiazhniuk, M.V. Zubets, P.T. Sabluk, V.Ya. Mesel-Veseliak, M.M. Fedorov (Ed.). Kyiv: NNTS «IAE» [In Ukrainian].
2. Bazylevych, V.M. (2015). Peredumovy rozroblennia kontseptsii rozvytku APK Ukrainy [Prerequisites for the elaboration of the concept of the AIC development in Ukraine]. Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia, 2, pp. 135- 139. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppeu_2015_2_20 [In Ukrainian].
3. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]. Retrieved from: <http://www.ukrstat.gov.ua> [In Ukrainian].

4. Lupenko, Yu.O., Malik, M.Y., Shpykuliak, O.H., et al. (2014). Innovatsiine zabezpechennia rozvytku silskoho hospodarstva Ukrainy: problemy ta perspektyvy: monohrafiia [Innovative support of agricultural development of Ukraine: problems and prospects: monograph]. Kyiv: NNTs IAE [In Ukrainian].
5. Kropyvko, M.F., Kovalova, O.V. (2018). Sutnist klastera yak novitnoi merezhevoi orhanizatsii spilnoi diialnosti v ahropromyslovomu vyrobnytstvi [Essence of the cluster as the latest network organization of joint activities in agro-industrial production]. Ekonomika APK, 6, pp. 18-30 [In Ukrainian].
6. Naukova ta innovatsiina diialnist Ukrainy 2020: statystychnyi zbirnyk [Scientific and innovative activity of Ukraine 2020: statistical collection]. (2021). Kyiv [In Ukrainian].
7. Fedulova, L. (2013). Innovatsiinyi rozvytok: evoliutsiia pohliadiv ta problemy suchasnoho usvidomlennia [Innovative development: evolution of views and problems of modern consciousness]. Ekonomichna teoriia, 2, pp. 28-45 [In Ukrainian].
8. Shubravska, O. (2012). Innovatsiinyi rozvytok aharnoho sektora ekonomiky Ukrainy: teoretyko-metodolohichniy aspekt [Innovative development of the agricultural sector of the economy of Ukraine: theoretical and methodological aspect]. Ekonomika Ukrainy, 1, pp. 27-35 [In Ukrainian].
9. Shumpeter, Y. (2011). Teoriia ekonomichnoho rozvytku: doslidzhennia prybutkiv, kapitalu, kredytu, vidsotka ta ekonomichnoho tsykladu [Theory of economic development: the study of profits, capital, credit, interest and the economic cycle]. (V. Starka, Trans). Kyiv: VD «Kyievo-Mohylianska akademiia» [In Ukrainian].
10. Osetskyi, V., Kulish, V. (2018). Investment cooperation of Ukraine and the countries of the European Union. Economics & Education, 03(01), pp.14-22 [In English].

REGULARITIES OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE AGRICULTURAL SECTOR OF THE ECONOMY IN THE CONTEXT OF WORLD EXPERIENCE

Viktoriia Skrypnyk

*Taras Shevchenko National University of Luhansk,
92703, Luhansk region, Starobilsk, Sq. Gogol,
e-mail: viktoriaskrypnyk777@gmail.com
ORCID ID: 0000-0003-1813-1749*

Abstract. The article is devoted to the study of innovative development of the agricultural sector taking into account the possibilities of adaptation in Ukraine, in particular identified a number of patterns of innovative development of the agricultural sector and analyzed global innovation development sector at the state level. Based on the study of the world experience of innovative development of the agricultural sector of the world's leading countries, an appropriate model has been developed that takes into account the peculiarities of agro-industrial production and opportunities for innovative development of the country's economy.

The theoretical and methodological basis of the study is a system of general scientific and special methods, including: retrospective analysis - to form a theoretical and methodological basis for innovative development of economic systems; analysis and synthesis - to clarify the scientific categories of concepts in accordance with the research topic, the allocation of principles in certain areas of research; comparative analysis - to identify trends in changing models of economic systems at the regional level; graphic - for a schematic representation of the theoretical and methodological foundations of the impact of innovation ecosystem factors on the quality of life in the region.

It is substantiated that for the innovation sphere of Ukraine, which is characterized by a number of difficult, problematic manifestations, it is essential to meaningful, in-depth development of world best practices to find measures to implement state regulation of innovation development, increasing the competitiveness of domestic products, enterprises and the country as a whole.

Further research on the innovative development of the agricultural sector of the country's economy in the context of Ukrainian realities is envisaged, taking into account the possibilities of adapting the implementation of certain achievements of world experience.

Keywords: agricultural sector, national economy, innovations, innovative development, innovation process, innovation activity, clusters.

Стаття надійшла до редколегії 10.11.2021

Прийнята до друку 29.12.2021